

Bruxelles, 29 ianuarie 2021
(OR. en)

5623/21

SOC 42
EMPL 30
ECOFIN 71
EDUC 22

NOTĂ

Sursă:	Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind șomajul de lungă durată: mesaje principale – Aprobarea mesajelor principale comune ale EMCO și CPS

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor mesajele principale din partea Comitetului pentru ocuparea forței de muncă (EMCO) și a Comitetului pentru protecție socială (CPS) privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă, în vederea aprobării acestora.

Anexa la mesajele principale ale EMCO și CPS privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată figurează în ADD 1 la documentul 5623/21.

Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să recomande Consiliului aprobarea mesajelor principale din partea Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și a Comitetului pentru protecție socială privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată.

Evaluarea comună de către EMCO și CPS a Recomandării Consiliului privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă

Mesajele principale ale Comitetului pentru ocuparea forței de muncă și ale Comitetului pentru protecție socială

Cea de a treia evaluare a Recomandării Consiliului privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă a avut loc la 30 noiembrie 2020. Întrucât recomandarea invită EMCO să monitorizeze punerea sa în aplicare în strânsă cooperare cu CPS în ceea ce privește serviciile sociale și furnizarea de sprijin pentru venit, această a treia evaluare a fost efectuată în comun de cele două comitete.

Evaluarea din 2020 a analizat impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra șomerilor de lungă durată, precum și răspunsurile oferite de serviciile sociale și de ocupare a forței de muncă pentru furnizarea de servicii integrate. Principalele obiective au fost de a prezenta modul în care statele membre au abordat provocările cu care s-au confruntat șomerii de lungă durată în etapele inițiale ale crizei economice și măsurile puse în aplicare pentru a preveni creșterea șomajului de lungă durată, precum și posibilele căi de redresare. Cu toate că răspunsurile în materie de politici în contextul pandemiei de COVID-19 în ceea ce privește serviciile sociale și de ocupare a forței de muncă variază de la un stat membru la altul, evaluarea a identificat câteva caracteristici comune.

În ceea ce privește serviciile de ocupare a forței de muncă, consilierea individualizată sau crearea de profiluri, precum și accesul la servicii și disponibilitatea acestora au fost cele mai afectate de criza provocată de pandemia de COVID-19. Înregistrarea și furnizarea de servicii integrate au fost cel mai puțin afectate (14 și, respectiv, 16 state membre raportează că nu s-a înregistrat niciun impact pentru niciuna dintre aceste funcții). Din considerente legate de sănătate și siguranță, multe state membre au raportat eforturi de a transfera online cel puțin o parte din sprijinul pentru ocuparea forței de muncă acordat șomerilor de lungă durată. Cu toate acestea, aceste schimbări au avut rezultate eterogene, inclusiv din cauza accesului inegal la servicii online în rândul șomerilor de lungă durată și al persoanelor inactive, în special al celor cu competențe TIC mai reduse. În plus, în contextul unui număr tot mai mare de persoane care se înregistrează pentru servicii de ocupare a forței de muncă și al unor capacități limitate de personal, unele state membre raportează, de asemenea, că, atunci când oferă plasare pe piața muncii și serviciile conexe, personalul serviciilor de ocupare a forței de muncă tinde să acorde prioritate persoanelor care au intrat în șomaj mai recent, deoarece au o probabilitate mai mare de a-și găsi un loc de muncă.

În ceea ce privește serviciile sociale, evaluarea a arătat că pandemia a avut un impact negativ asupra furnizării de servicii, în special asupra celor care necesită contacte personale. Deși sprijinul pentru persoanele aflate în cele mai vulnerabile situații a fost menținut într-o anumită măsură, acesta s-a axat în principal pe accesul la prestațiile de asistență socială și pe continuitatea furnizării acestora. Beneficiarii venitului minim au fost menționați de unele state membre ca unul dintre grupurile-țintă prioritare. Înregistrarea și integrarea serviciilor par a fi cel mai puțin afectate (18 state membre raportează că nu s-a înregistrat niciun impact pentru niciuna dintre aceste funcții). Unele state membre au depus eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți accesul la prestații (de exemplu, prin relaxarea condițiilor de acces, scutiri de taxe, desfășurarea de campanii de informare sau utilizarea instrumentelor digitale).

Informarea, consilierea individuală sau crearea de profiluri, precum și continuitatea serviciilor au fost cel mai adesea afectate negativ. Cu toate acestea, au fost raportate unele bune practici în cadrul programului de activare socială (cum ar fi faptul că contactele săptămânale cu beneficiarii au fost menținute prin diferite canale de comunicare socială sau prin încurajarea activităților de voluntariat pentru a-i ajuta pe cei mai vulnerabili cetățeni).

Mai mult de jumătate dintre statele membre preconizează schimbări în cadrul proceselor administrative ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă (SPOFM), în special în ceea ce privește soluțiile online și integrarea în continuare a serviciilor. Aproape toate statele membre au desemnat un punct unic de contact în cadrul sau în afara SPOFM-urilor lor, ceea ce ar putea facilita coordonarea sprijinului și a ofertelor pentru șomerii de lungă durată. În același timp, acest lucru ar putea contribui la promovarea parteneriatelor avansate între SPOFM-uri și serviciile sociale, pentru a oferi programe de activare socială și alte inițiative care combină elemente de sprijin social și de ocupare a forței de muncă. Totuși, astfel de parteneriate avansate care implică obiective comune și măsuri și servicii cuprinzătoare sunt încă destul de rare. Consolidarea abordării pe baza unui punct unic de contact poate contribui la capacitatea de a face față presiunii din ce în ce mai mari asupra furnizorilor de servicii. Consolidarea căilor individuale de abordare a barierelor multiple în calea integrării pe piața forței de muncă poate contribui la prevenirea unor noi creșteri ale șomajului de lungă durată. Aceasta necesită o cooperare consolidată între serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale. Pentru a sprijini acest proces, statele membre sunt încurajate să valorifice în continuare programele de învățare reciprocă, implicând în special atât SPOFM, cât și serviciile sociale.

Majoritatea statelor membre au sporit resursele pentru a aborda șomajul de lungă durată și inactivitatea în contextul crizei actuale. Acest lucru a implicat răspunsuri imediate axate pe îmbunătățirea utilizării serviciilor online, pe extinderea grupurilor-țintă și pe vizarea grupurilor vulnerabile. Multe state membre sunt încă în procesul de planificare sau de punere în aplicare a unor astfel de măsuri, cum ar fi măsuri de îmbunătățire a competențelor digitale, inclusiv ca parte a planurilor lor de redresare și reziliență.

Incertitudinea cu privire la implicațiile pe termen lung ale crizei actuale asupra sprijinului acordat șomerilor de lungă durată a fost, de asemenea, larg împărtășită, având în vedere accentul actual pus pe răspunsul mai ales la efectele imediate ale crizei asupra pierderii locurilor de muncă și asupra menținerii locurilor de muncă. În acest context, eforturile de punere în aplicare a politicilor pe termen mediu și lung vor trebui să se concentreze pe finalizarea programelor și a măsurilor care au fost întrerupte sau amânate din cauza pandemiei de COVID-19, precum și pe combinația specifică de servicii pentru șomerii de lungă durată și pe furnizarea integrată a acestora.

Monitorizarea punerii în aplicare a recomandării privind șomerii de lungă durată mai depinde totodată de datele cantitative în curs de a fi adunate cu ajutorul statelor membre. Cel mai recent (cel de al treilea) exercițiu complet de colectare de date pe baza cadrului de indicatori elaborat de EMCO s-a desfășurat în 2019 (un rezumat al rezultatelor este anexat prezentelor mesaje principale). Exercițiul se axează pe punerea în aplicare a acordurilor de integrare în muncă (AIM), pe rezultatele obținute în materie de ocupare a forței de muncă și pe măsura în care acestea sunt durabile. În timp ce 14 state membre au atins o acoperire de cel puțin 95 % în 2019, în 8 state membre cel puțin una din trei persoane înregistrate timp de 18 luni sau mai mult nu avea un AIM. Indicatorii de urmărire a situației utilizatorilor AIM la douăsprezece luni de la începerea activității profesionale pot fi calculați doar pentru 16 țări. Rezultatele din 2019 arată că 46,5 % dintre utilizatorii AIM care au ieșit din șomaj ca urmare a ocupării unui loc de muncă în 2018 erau încă angajați 12 luni mai târziu (nu neapărat la același loc de muncă), comparativ cu 50,1 % dintre cei care au ieșit din șomaj în 2017, înregistrând o scădere. În general, statele membre sunt încurajate să ia măsuri suplimentare pentru a îmbunătăți calitatea și exhaustivitatea colectării datelor și pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a urmări situația persoanelor după ce acestea ies din șomaj.